

ne expansiestrategie van ABN Amro voordat deze ten prooi viel aan het bankenconsortium tot de acute liquiditeitsnood bij Fortis en de staatssteun aan 'systeembanken' als ING.

Nu omschreef voormalig hoofd-deconoom van de Wereldbank Sweder van Wijnbergen de raad

van commissarissen van DNB op BNR Nieuwsradio al als een veredeld praatclubje, en dat is een beeld dat wij helaas herkennen bij menig beursgenoteerde onderneming. Een commissaris weet meestal van de prins geen kwaad. ■

Belgisch onderhandelen

En dat is veertien. Met het aftreden van ceo Wim Deblauwe van het Belgische Punch Graphix zijn dit jaar exact evenveel bestuursvoorzitters afgetreden als in dezelfde periode vorig jaar. Dan worden uitsluitend topmannen meegerekend van in Amsterdam genoteerde bedrijven.

Maar het onverwachte afscheid van Deblauwe heeft een bijzondere achtergrond. Hij verkast naar Punch International, de grootaandeelhouder van elektronicaconcern Punch Graphix. Daar was een vacature ontstaan door het gedwongen aftreden van ceo **GUIDO DUMAREY**. Tijdens een gesprek met de vakbond over bezuinigingen bij Punch kreeg Dumarey het dusdanig aan de stok met een



vakbondsman dat hij hem een kaakslag gaf.

"Hij sloeg me tegen de grond en trapte nog hard in mijn ribben," liet vakbondsleider Wim Penninckx in de Belgische media optekenen. Dumarey excuseerde zich meteen bij zijn slachtoffer.

Maar te laat volgens Penninckx, die een klacht bij de politie indiende. Het conflict met de vakbond draaide om het schrappen van 25 van de in totaal 230 banen bij de vestiging van Punch Graphix in het Belgische Lier.

Bij recent overleg tussen Nederlandse vakbonden en bedrijven als Océ (meer dan 1.200 man weg), TNT (reductie van 11.000 banen) en ING (circa 5.000 arbeidsplaatsen op de tocht) zijn voor zover bekend geen slachtoffers gevallen. ■

Aad Jacobs, ex-belegger



Jan Maarten Slagter
Directeur VEB

Aad Jacobs was ooit één van de belangrijkste beleggers van Nederland. Als hoofd beleggingen van Nationale Nederlanden had hij het oor van de bestuursvoorzitters van de grootste Nederlandse bedrijven. Je zou dus zeggen dat Jacobs als geen ander het aandeelhoudersperspectief moet kunnen begrijpen.

Maar er is de afgelopen jaren iets gebeurd. Tegenwoordig is er vrijwel niemand zo verbitterd over het gedrag van aandeelhouders als de voormalige bestuursvoorzitter van ING. Zoals een ex-roker die bij het zien van een asbak al in redeloze woede ontsteekt.

Het was afgelopen week weer raak in een interview met Het Financieel Dagblad. "Aandeelhouders snappen weinig van bedrijven – zelfs voor bestuurders is dat moeilijk." "Ik vind het te ver gaan dat een economisch eigenaar alle macht heeft. Bij een onderneming staan ook belangen van heel veel anderen op het spel." "Misschien moeten we terug naar het structuurregime, waarin niet het belang van de belegger, maar dat van de onderneming vooropstond". Het is verbazingwekkend dat dit uitspraken zijn van iemand die enkele jaren geleden nog gold als de meest invloedrijke commissaris van Nederland.

Eerst de opmerking over het gebrek aan inzicht van beleggers in een bedrijf. Dat is natuurlijk zo: de informatieasymmetrie tussen aandeelhouders en bestuur is één van de inherent zwakke punten van de beursgenoteerde onderneming. Het vereist een groot vertrouwen aan de kant van beleggers: personen die zij niet eens persoonlijk kennen, trekken zich met hún geld terug achter de muren van het bedrijf. Beleggers moeten maar afwachten of de investering ooit wat oplevert of zelfs ooit terugkomt.

Tegenover dit vertrouwen staat de plicht van bestuurders om aandeelhouders zo goed mogelijk te informeren over waar ze mee bezig zijn. Als aandeelhouders weinig van een bedrijf snappen, is dat vooral een aanmoediging aan de afdeling investor relations om zijn werk beter te doen.

Dan de machtsverdeling binnen de onderneming. Het bestuur bepaalt strategie en beleid. Dat is nog steeds de basis van het Nederlandse vennootschapsrecht en het blijkt keer op keer – onder meer in door de VEB aangespannen rechtszaken – dat deze vrijheid erg ver gaat. Dus hoezo: alle macht bij de economisch eigenaar?

De uitsmijter over het structuurregime slaat alles. Het structuurregime is nog volop van kracht. Weliswaar is het een paar jaar geleden aangepast, maar de principes zijn hetzelfde. Dit geldt in ieder geval voor de wijze waarop de raad van commissarissen haar taken moeten vervullen: "naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming". Dat belang staat dus voorop.

Natuurlijk kun je je afvragen wat dit eigenlijk betekent. En je kunt het punt maken dat geen enkele onderneming een toekomst heeft, als geen aandeelhouderswaarde wordt gecreëerd. Maar daar gaat het hier niet om. Jacobs creëert een karikatuur en verzet zich daar vervolgens tegen. Dat is demagogie. ■

AFGETREDEN TOPMANNEN IN 2009

Bestuursvoorzitter	Bedrijf	Reden voor vertrek
Grasso	Royal Delft	'toe aan een nieuwe uitdaging'
Ten Doeschate	Reesink	pensioen
Schaap	BinckBank	einde termijn
Van Keulen	SNS Reaal	zeven jaar was genoeg
Davis	Reed Elsevier	pensioen
Lorijn	AMT	onbekend
Taylor	Jetix	van de beurs
Tilmant	ING Groep	overspannen
Smit	DPA	conflict
Van Leusden	Blue Fox	ad interim
Lenders	Gouda Vuurvast	van de beurs
Van der Bijl	Samas	teruggetreden
Veninga	Gamma	onbekend
Deblauwe	Punch Graphix	overstap naar grootaandeelhouder